

59^e jaargang nr. 5

mei

Stawel op

In dit Orgaan:

- Samen leren op de es
- Joa, joa....
- Vrömde fratsen
- Maaibeleid gemeente
- Koeien kijken deze zomer – geeft het door!
- Kruidenrijke akkerranden ingezaaid
- Proonk of pröttel
- Save the date – kunstenlandshiproute in Pinksterweekend

Fraukje Roeleveld

06-28439956

Gerrit Meutstege

06-51372588

Voor info over de erfcoaches:

www.erfcoachoverijssel.nl

SAMEN LEREN OP DE ES

In mei 2025 werd een kennistraject over bodemkwaliteit op de Usseler Es afgerond. Gemeente Enschede en Stawel organiseerden het traject voor landbouw- en natuurlandpachters, met begeleiding van bodemexperts van adviesbureau Aequator. Tijdens vier bijeenkomsten kwamen theorie en praktijk samen: van uitleg over bodemgezondheid tot gezamenlijk kuilen graven, bodems beoordelen en ervaringen uitwisselen. Deelnemers leerden niet alleen van de experts, maar ook van elkaar. Op de Usseler Es, waar geëxperimenteerd wordt met nieuwe methoden en gewassen, leverde dat waardevolle inzichten op.

De pachters waren al actief bezig met hun bodem. Toch bood het traject verdieping, nieuwe kennis en het besef dat er geen standaardaanpak is. Iedere pachter zoekt binnen zijn mogelijkheden naar een balans tussen opbrengst en investeren in de bodem op de lange termijn. “We proberen de bodem zo te beheren dat hij vooruitgaat, niet dat je alleen maar haalt en niks brengt,” zegt Arjan Stokkers. Gerben

*Alex van Hommerig,
natuurlandpachter –
“Ik kijk nu anders
naar de bodem, als
ik een schop in de
grond steek. Boeren
weten al veel van de
bodem, maar nu
kan ik ook
meepraten.”*

de Groot, die namens de gemeente de pachtcontracten beheert, begrijpt dat bodemverbetering tijd kost en dat het soms zoeken is naar wat haalbaar is. Volgens adviseur Everhard van Essen is 'geduld' misschien wel de belangrijkste maatregel. De bodem is een traag systeem – investeren vraagt tijd, maar het loont.

Een gezonde bodem vraagt om langdurige inzet én kennisdeling. “We hebben elkaars nummers en zitten in een groepschat, dat communiceert makkelijk,” zegt deelnemer Robert Tel. Zo blijft de uitwisseling van kennis hopelijk doorgaan – ook na afloop van het traject.

JOA, JOA ...

**Op het platteland antwoorden we vaak “joa, joa”.
Maar bedoelen hiermee eigenlijk “nee”.**

Dat je soms maar één keer nee kunt zeggen benoemt de erfcoach regelmatig tijdens het erfbezoek. Met name als er nagedacht wordt over invulling van leegstaande schuren of plannen voor de toekomst. In sommige gevallen trekt dit helaas ook mensen aan met andere intenties. Denk bijvoorbeeld aan drugslabs of iemand die tijdelijk financieel bijspringt. Bedenk dat je in die gevallen maar één keer nee kunt zeggen. Denk aan de voorkant daarom heel goed na over de richting die je kiest of inslaat op je erf.

Het ligt zo voor de hand, het verhuren van die leegstaande schuur of die betrouwbare ogende persoon die tijdelijk ruimte zoekt. Wanneer zoiets fout afloopt noemen we dit vaak ondermijning. Maar ondermijning is niet alleen het verhuren van die leegstaande schuur aan een achteraf “onbetrouwbare” persoon.

Die “onbetrouwbare persoon” kan ook zomaar een helpende hand zijn in een financieel lastige periode. Iemand die tijdelijk financieel bijspringt met een lening. Dit kan op korte termijn verlichting geven, maar op lange termijn een veel grotere last met zich meebrengen. Bijvoorbeeld als je daarna onder druk gezet wordt en er ineens veel méér geld betaald moet worden. Soms tot gevolg dat er grond afgedragen moet worden, omdat je op korte termijn niet aan de betalingsverplichtingen kunt voldoen.

Bij ondermijning lijkt de stap naar betrouwbare hulp dan ineens een onneembare horde. In deze lastige situaties voelt het soms alsof je er als bedrijf of persoon alleen voor staat, maar bedenk dan dat praten ook in deze situaties helpt. Er zijn vertrouwenspersonen bij landbouworganisaties en bij de provincie Overijssel is er een veiligheidscoach. Ook is er het meldpunt; meld misdaad anoniem.

Als erfcoach zijn we bovenal een onafhankelijke gesprekspartner die in vertrouwen met je meedenkt aan de voorkant. Juist het voorkomen van deze situaties bespreken we graag met je aan de keukentafel. We

gebruiken ons netwerk en zijn goed op de hoogte van regelingen en mogelijkheden voor erven en gebouwen in je eigen gemeente. Ook wanneer het om financiële of persoonlijke zorgen gaat. Samen onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn, maar vooral wat past bij jou en het erf.

Ga dus niet voor die “makkelijke ogende oplossing” en antwoord gerust eens “joa, joa”. Maar bij zorgen of twijfel over de toekomst van jezelf of het erf, bel ons gerust. Wij schuiven graag eens aan, reken maar van “yes”.

Kijk op de contactpagina en maak een afspraak met een erfcoach

VRÖMDE FRATSEN

He’j wal es nen hoond zeen den vearfd harren as nen tieger? Iej könt et geleuven of nich mar in Arnhem in park Sonsbeek kö’j der ene temeut kommen. Den zöt der net zo oet as Teigetje in et verhaal van Winnie de Poeh. Allenig missen den hoond dee springveer in zienen stet.

Ne vrouw dee met earn hoond in ‘t park leup zag ne oranje flits, schruk zich rot en dachen dat d’r ‘n klean tiegerke roondsleup in de buske. Ik heb dit ok nich zölf bedach, mar zag et in de kraant van 24 april j.l. met ne foto derbiej. Boamn dee foto stun de tekst: “Bizarre trend met huisdieren bereikt park in Arnhem”. Wel döt dat noe de hoond loaten vearven as nen tieger? Et enige wat ik miej kan bedeanen is dat zun heundje, den deroet zöt as nen tieger misschien nen wolf of möt schrikken. As dat zol helpen möt de boeren eare schöape ok opschilderen as tiegers en leeuwen. D’r is wisse wa joonk volk te veenden um nen tootas te helpen. Wat leu hebt toch aans niks te doen.

Mar zo is ‘t helaas nich, et kump oet Amerika, woar de letste tied wa meer gekkigheid vandan kump. Et begeent doar benaamd vuur poedels en labradoodles ne rage te wörden, “creative grooming” het dat. Ok kö’j in China in deerntuinen heunde treffen dee der oetzeet as tiegers en pandabeern. En iej könt et geleuven of nich, mar hier bunt der oonderwiel ok trimsalons dee doar an met doot. Et zal wa ‘n paar ceant kosten, mar dan he’j ok wat en slech zal ‘t wa nich wean. Dan warren alle leu dee met gevearfdde hoar roondloopt onge-lukkig en warren d’r regels bedach um dat te verbeeden. Et is netuurlijk ok ne mooie verdeen-ste vuur kappers en noe komt doar ok de trimsalons nog biejeer dee doar rap met gangs goat.

Noe bun’k der heel nieje noar of dee gekkigheid ok hier in Twente begeent. Ik hop toch da’w d’r hier nich an metdoot en oons nuchtere Twentse verstaand broekt. Ik kan miej a greun en gel eargeren a’k nen hoond zee lopen met ‘n jäske en ne bokse an. Baasje of vrouwtje is deank ik drietens gek met ear heundje en zodöanig wördt et behandeld as ‘n meanske.

Hoo wied kan ‘t goan met deers te behandeln as meanske? He’w dat misschien ok ‘n luk an de pertiej van de deers te danken of he’w ze zölf alle 24 nich meer in et kratje?

De tied zal ‘t leren of d’r vanoet ‘n Haag nog wier nieje regels komt.

Leida van ‘n Danngoarn

GEMEENTE MAAIT BEWUST MINDER VOOR MEER BIODIVERSITEIT

De gemeente Enschede past het maaibeleid aan om de biodiversiteit in stad en buitengebied te versterken. Minder maaien betekent meer ruimte voor bloemen, insecten zoals bijen en vlinders, en kleine dieren zoals egels en vogels. De bekende campagne 'Maai Mei Niet' gaat vanaf dit jaar verder onder de naam 'Maai Minder'. Hiermee wordt het hele groeiseizoen benut om kruidenrijk gras te laten bloeien en dieren te laten profiteren van voedsel en beschutting.

Ook in het buitengebied van Enschede, zoals in Broekheurne, wordt ecologisch maaibeheer toegepast. Door minder vaak te maaien én het maaisel af te voeren, ontstaan er bloemrijke bermen met meer variatie aan planten. Dat trekt insecten aan en helpt de natuur zich te herstellen.

Een opvallende methode die de gemeente toepast is 'sinusmaaien', waarbij in golvende patronen en op verschillende momenten wordt gemaaid. Zo blijven delen van het gras bewust staan, wat zorgt voor een afwisselend en natuurlijk landschap.

Verkeersveiligheid blijft uiteraard een prioriteit. Op plekken waar zicht belangrijk is, wordt nog steeds vaker gemaaid. Maar waar het kan, kiest de gemeente voor natuurvriendelijk beheer.

Meer weten over waar en hoe de gemeente maait?

Bekijk dan de [maaikaart](#) | [Meer informatie](#).

KRUIDENRIJKE AKKERRANDEN INGEZAAID

Eind april zijn de kruidenrijke akkerranden ingezaaid – een mooie stap voor biodiversiteit en een kleurrijk landschap! De bloemenstroken bieden straks voedsel en schuilplekken voor bijen, vlinders en andere nuttige insecten.

Op de foto's zie je de trekker in actie en de pas ingezaaide strook.

Met veel dank aan Loonbedrijf Roossink voor het zaaien en Zaadhandel Bulter voor het zaaien en het zaad!

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door het Landschapsfonds Enschede en de Gemeente Enschede met ondersteuning van STAWEL.

KOEIEN KIJKEN DEZE ZOMER – GEEF HET DOOR!

Ken je mensen met (klein)kinderen die deze zomer iets leuks willen doen in de buurt? Vertel ze dan over de boerderijrondleidingen op melkveebedrijven rond Enschede!

Elke woensdag en vrijdag in de zomervakantie openen zes melkveebedrijven hun deuren voor bezoekers. Jong en oud kan dan zelf zien, ruiken, voelen en proeven hoe het er op een modern melkveebedrijf aan toe gaat.

De rondleiding start om 14.00 uur en duurt ongeveer 1 tot 1,5 uur. Deelname kost €3 p.p. (kinderen t/m 2 jaar gratis). Aanmelden is verplicht, uiterlijk om 11.00 uur op de dag van de rondleiding, via bellen of appen.

Let op: honden zijn niet toegestaan en deelname is op eigen risico.

Meer info of aanmelden?

Kijk op de [website van STAWEL](https://www.stawel.nl) naar de datums en de locaties die je kunt bezoeken.

KIJK - VOEL - RUIK - PROEF
KOM JIJ OOK?
Koeien kijken!

Elke woensdag & vrijdag in de zomervakantie.

De rondleiding duurt 1 tot 1,5 uur

€ 3 per persoon
Kinderen < 2 jaar gratis

OPGEVEN VERPLICHT

UITERLIJK 11.00 UUR OP DE DAG VAN DE RONDLEIDING

Let op:
honden niet toegestaan & deelname op eigen risico!

VOOR ALLE INFO & OPGEVEN CHECK:
[STAWEL.NL/PROJECTEN/RONDLEIDING-BOERDERIJ-ENSCHEDA/](https://www.stawel.nl/projecten/rondleiding-boerderij-enschede/)

SAVE THE DATE - KUNSTENLANDSCHAP IN PINKSTERWEEKEND

Dit Pinksterweekend viert KunstenLandschap haar 25-jarig jubileum! Van zaterdag 7 t/m maandag 9 juni wandel of fiets je een prachtige route van 11 km tussen Lonneker en Roombeek (Enschede), langs kunstwerken van gerenommeerde kunstenaars én jong talent in het Twentse coulisselandschap.

Met startpunten bij het Dorpsplein Lonneker en Rijksmuseum Twenthe ontdek je unieke kunst op bijzondere locaties, binnen én buiten.

Je toegangsbewijs is het hele weekend geldig én geeft gratis toegang tot de Enschedese musea.

Laat je onderweg verrassen door muziek, theater, dans, poëzie en kinderactiviteiten op sfeervolle rustpunten.

Mis het niet – kunst en natuur komen samen op KunstenLandschap!

Meer info: <https://www.kunstenlandschap.nl/>

PROONK OF PRÖTTEL BOEKELO

Toneelvereniging **De Vriendschap** speelt dit jaar de Twentse komedie *Proonk of Pröttel*, geschreven door Gerard en Marijke Beuvink en geregisseerd door Ronald Veurink.

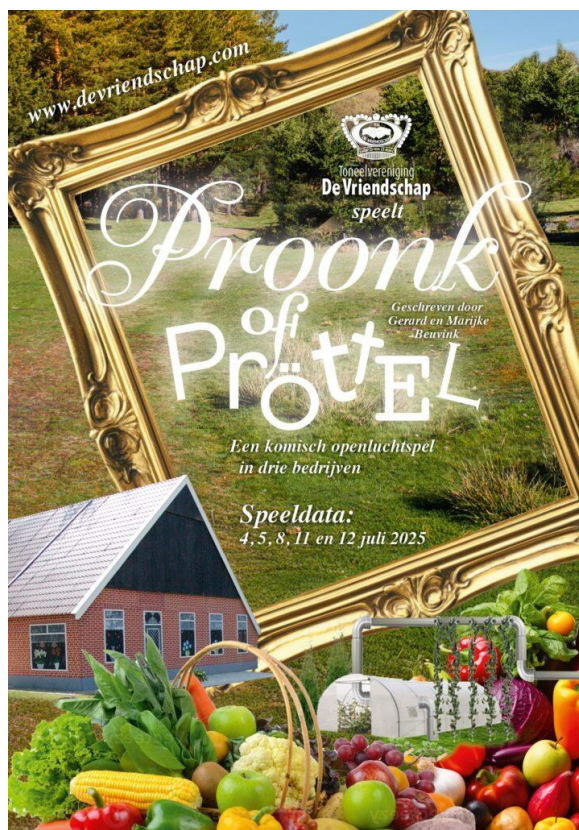
 Speeldata: 4, 5, 8, 11 en 12 juli 2025

 Aanvang: 20.00 uur (ontvangst vanaf 19.00 uur met koffie/thee)

 Locatie: Hoofdterrein Military, Teesinkbos in Boekelo

 Parkeren: via Sportpark de Zweede, Boekelosestraat 275, 7548 AS Boekelo

In *Proonk of Pröttel* volgen we moeder Takkenkaamp en haar drie zonen op een boerderij waar opvolging uitblijft en regels toenemen. De jongste zoon ziet zijn toekomst in een biologische groentewinkel – met hilarische gevolgen. Wanneer op een stormachtige avond een ongeluk met een bekende tv-persoonlijkheid plaatsvindt, neemt het verhaal een verrassende wending...

Een avond vol humor, herkenbare situaties en onverwachte ontwikkelingen – gegarandeerd een prachtige voorstelling!

De kaartverkoop is gestart! Kaarten zijn verkrijgbaar via: www.devriendschap.com

KALENDER

In het buitengebied van Enschede wordt door het hele jaar door van alles georganiseerd. Van sfeervolle dorpsfeesten en sportieve evenementen tot open dagen op boerderijen en historische molendagen: er is altijd iets te beleven.

Zomer – Juni & Juli

- **14 juni** – *Open dag Zorgboerderij De Viermarken en Herenboeren Usseler Es*
- **26 t/m 29 juni** – *Popfeesten Usselo (Zomerfeest)*
- **28 juni** – *Hillbilly Veldfeest Lonneker*
- **4, 5, 8, 11 en 12 juli** – *Toneelvereniging "De Vriendschap"*
- **Juli** – *Rondleidingen op melkveebedrijven in zomervakantie*